

IZHAJA VSAK DAN

Indi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične številke se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Novejšini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele številke po 5 nvd. (10 stot.) OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. »Mrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave »Edinosti«. — Plačuje se izključno le upravi »Edinosti«. Platljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva »Edinost« za Primorsko.

»V edinosti je moč«

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročbe brez doplačila naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdatke »EDINOSTI« stane: za celo leto Kren 5-20, za pol leta Kren 2-60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista »Edinost«. — Tiskarna »Edinost«, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti številka 20. Pošilno-hranilnični račun številka 841-652. TELEFON št. 11-57

Absolutizem na Hrvaškem

Apel hrvaških strank na evropske narode.

ZAGREB 4. (Izv.) Vse združene opozicijske hrvaške stranke so danes na skupni konferenci sklenile izdati manifest na vse evropske narode, v katerem jih pozivajo na pomoč proti sedanjemu absolutizmu na Hrvaškem.

Ogrska javnost proti Cuvajuemu absolutizmu.

BUDIMPEŠTA 4. (Izv.) Večina budimpeštanskih mažarskih listov odločno protestira v uvodnih delih proti absolutističnim, hrvaško svobodno politično življenje zatirajočim odredbam kraljevega komisarja pl. Cuvaja. — Organ Kossuthove stranke »Budapest« pravi, da hrvaške politične razmere ne morejo opravičiti suspendiranja ustave. Suspendacija je dvorezen meč.

»Egyertetes« protestira proti kršenju ustave na Hrvaškem in proti temu, da je grof Khuen-Hedervary hrvaško ustavo suspendiral, ne da bi bil informiral ogrsko zbornico.

BUDIMPEŠTA 4. (Izv.) Več poslancev Kossuthove stranke stavi takoj v prvi povetlikonočni seji na ogrsko-hrvaško zbornico več nujnih interpelacij zaradi hrvaških dogodkov.

BUDIMPEŠTA 4. (Izv.) Bivši hrvaški minister Geza Josipovich je izjavil nekemu žurnalistu, da bi se napravil na Hrvaškem mir, če bi bila Hrvaška deležna onih gospodarskih ugodnosti, ki jih je Ogrska po nagodbi iz l. 1868 znala za se pridobiti in Hrvatsko zapustiti.

Justi odločno protestira.

BUDIMPEŠTA 4. (Izv.) Znaní Khuenov opozicijski poslanec, posl. Julij Justh je danes z ozirom na drakonske odredbe vladnega komisarja izjavil, da obsoja in prekinja te odredbe, kakor tudi hrvaško politiko grofa Khuen-Hedervary-ja. Imenovanje kraljevega komisarja ni nikakor utemeljeno v hrvaškem političnem gibanju.

Bojkot mažarskega blaga.

ZAGREB 4. (Izv.) Po celotnem mestu se je danes pričelo pod geslom »Podpirajte slovansko industrijo!« živahno bojkotno gibanje proti vsemu, kar pride iz Ogrske. Hrvatje so tudi sklenili splošni družabni bojkot vseh v Zagrebu živčih Mažarov.

Dojem na ogrsko politično javnost.

BUDIMPEŠTA 4. (Izv.) V vsej ogrski politični javnosti, zlasti pa v krogih vladne delavne stranke je neko zagrebško poročilo napravilo velikansko razburjenje. Iz Zagreba je došlo tekom poldneva poročilo, da namerava hrvaško-srbska koalicija izvajati v obrambo hrvaških ustavnih pravic skrajni družabni bojkot vseh na Hrvaškem živčih Mažarov. To smatrajo ogrski politični krogi za odgovor hrvaškega naroda nasproti brutalnostim ogrskega Khuenovega režima. Ogrska javnost se pa zlasti boji napovedanega gospodarskega bojkota.

Zagrebška poročila že tudi vedo, da so že nekateri zagrebški trgovci odrekli nakup

pri ogrskih tvrdkah in da so se že obrnili na slovanske, zlasti češke veletrgovce in industrije.

Cuvaj — in bojkot.

ZAGREB 4. (Izv.) Kraljevi komisar pl. Cuvaj je že danes razglasil, da bo v kali zatrl vsak poskus bojkotnega gibanja proti Mažarom. Proti bojkotu bo uvedel najskrajnejša, njemu v najvišjem kraljevem pooblastilu dovoljena sredstva.

Položaj na Hrvaškem.

ZAGREB 4. V Zagrebu vse mirno. Orožniške patrulje krožijo po mestu. V hrvaških narodnih krogih so mnenja, da se bo spregovorila resna beseda o suspendiranju ustave še v peštanskem parlamentu in v avstrijskem državnem zboru.

Dnevnikom je malodane onemogočeno nadaljnjo izhajanje. Cenzura je obvestila vse liste, da dobe eno uro kasneje, ko predložijo oblasti dolžnostne izvode, pismeno obvestilo, ako se smejo tiskati, ali ne. Dokler ne dobe tega pismenega dovoljenja, se ne sme pričeti z natiskom lista.

Več uglednih narodnjakov namerava za čas, dokler bo trajal absolutizem, zapustiti Hrvaško ter iz sosednjih dežel voditi borbo za pravice naroda hrvaškega.

Tudi se v političnih krogih govori, da namerava komisar Cuvaj dati aretirati najuglednejše politike, pristaje hrvaško-srbske koalicije in stranke prava.

Jugoslovanski državni poslanci.

DUNAJ 4. (Izv.) Jugoslovanski, predvsem hrvaški poslanci v avstrijskem parlamentu nameravajo takoj v prvi povetlikonočni seji uvesti energično akcijo proti sedanjemu nasilju na Hrvaškem, zlasti pa proti samolastnemu postopanju ogrske vlade. Dobropoučeni tukajšnji hrvaški krogi zatrjujejo, da ne odgovarja resnici danes po neki tukajšnji korespondenci priobčena vest, glasom katere ne bi hrvaški poslanci uprizorili v Avstriji prav nikake akcije proti nasilnostim na Hrvaškem. Hrvaški poslanci so za energično akcijo, niso pa še edini glede taktike.

Avstrijska vlada.

DUNAJ 4. (Izv.) Ministrski predsednik grof Siürghk je imel danes z zunanjim ministrom grofom Berchtoldom daljšo konferenco zaradi hrvaških dogodkov.

Khuenov položaj omajan.

BUDIMPEŠTA 4. (Izv.) Zasedanje delegacij v mesecu aprilu bo imelo za posledico, da se bo morala prekiniti brambna debata v ogrsko-hrvatski zbornici. Iz tega pa sklepajo ogrski politični krogi, da gotovi krogi zelo skeptično presojajo možnost rešitve ogrske krize po ministrskem predsedniku Khuenu.

Zasedanje delegacij.

DUNAJ 4. (Izv.) Parlamentarni krogi zatrjujejo, da bodo skupne delegacije sklicane na 20. aprila t. l. h kratkemu zasedanju, da dovolijo dvomesečni skupni proračunski provizorij.

Mladočeški politik umrl.

PRAGA 4. (Izv.) Tukaj je danes umrl

bojiš! Občan predsednik, jaz zahtevam ovadbo od strani občanke Tison.

„Da, da, ovadba!“ so kričali na tribunah.

Poklicali so gospo Tison, ki je pričela s svojo obtožbo. Po njenem mnenju je bila cvetličarka na vsak način kriva, a Maurice in Lorin sta bila njena sokrivca.

Ta obtožba je neznansko učinkovala na občinstvo, in Simon je triumfiral.

„Orožniki, privedite cvetličarko,“ je velel predsednik.

„Oh, to je grozno,“ je mrmral Morand in zakrival glavo s svojimi rokami.

Poklicali so cvetličarko. Stopila je tik pred oder nasproti Tisonki, katere izjava je prestopke, katerega so jo dolžili, spremeni v največji zločin.

Snela je svoj pajčolan.

„Heloisa!“ je zavpila Tisonka, „moja hči... ti tukaj...“

„Da, mati moja,“ je odgovorila mlada deklica z mehkim glasom.

„In zakaj stojiš med dvema orožnikoma?“

„Ker sem zatožena, mati moja.“

„Ti... zatožena!“ je vzkliknila Tisonka, vsa v strahu, „in od koga?“

„Od tebe, mati moja!“

„Strašen, mrtvaški molk je hipoma legel nad to sicer tako hrupno množico. Ljudem so se stiskala srca ob občutku, ki ga je vzbudil ta grozni prizor.“

„Njena hči!“ so na lahko šepetali posamezni glasovi kakor v daljavi: „Njena hči, nesrečnica!“

mladočeški politik in nekdanji državni poslanec Josip Sokol v 81. letu svoje starosti. Bil je član radikalnega krila mladočeške stranke. Njegov sin je drž. posl. dr. Karl Sokol, ki pripada radikalni, državno-pravni in napredni stranki.

Dva nova tajna svetnika.

DUNAJ 4. Cesar je imenoval železniškega ministra dr. Forsterja in naučnega ministra dr. Hussareka za tajna svetnika.

Horowitz upokojen.

DUNAJ 4. (Izv.) Na svojo lastno prošnjo je upokojen sekcijski načelnik bosensko-hercegovinskega oddelka v skupnem finančnem ministrstvu Edvard vitez Horowitz. Cesar mu je podelil red železne krone. Horowitz je dolgo dobo let vodil bosenske zadeve in upravljal cesarske gozdne domene v Bosni in Hercegovini. Tekom prihodnjih dni zapusti svoj urad. Agende njegove sekcije bodo odslej naprej vodili trije sekcijski načelniki.

Nedavno je bil proti Horowitzu napravljen ljut častnikarski boj. Zlasti dunajska »Zeit« ga je ostro napadala zaradi njegovega neuzornega gospodarstva bosenskih gozdov. Listi so mu deloma dokazali, da je prodajal les iz gozdov raznim tujezemskim lesnim trgovcem za slepo ceno. Navedli so mu tudi razne, zanj ne prav lepe gozdne manipulacije.

Proti nečednim razglednicam.

DUNAJ 4. Finančno ministrstvo je danes izdalo odredbe, glasom katerih je po tobakarnah strogo prepovedana prodaja nečednih razglednic in tiskovin v interesu javne morale, miru in v interesu nepokvarjene mladine. Istotako je prepovedano razobejanje sličnih predmetov in tiskovin po gostilnah, kamor prihajajo zlasti ob nedeljah mladi, nepokvarjeni ljudje in otroci v spremstvu starišev.

Obsojen vohun.

KRAKOVO 4. (Izv.) Včeraj pozno ponoči je tukajšnje deželno sodišče obsodilo 25 letnega Marijana Techoczinskega na dve leti težke ječe zaradi vohunstva v korist Rusij. Sodna razprava je dognala, da je bil Techoczinsky več let v dunajskem arzenalu uslužben kot navaden delavec, ob enem pa je bil v vednih stikih s tedanjim ruskim vojaškim atašejem, obstrom Marčenkem, kateremu je izročil točne popise vsega najmodernejšega orožja avstrijske armade. Techoczinsky je nad 6 let »deloval« kot vohun in sicer za Nemčijo, Rusijo, Anglijo in Francijo, kakor je to tudi dognala včerajšnja razprava.

Morilec svoje mačhe oproščen.

DUNAJ 4. Računski praktikant Schob, ki je dne 30. aprila lanskega leta umoril svojo mačho, je bil danes pred porotnim sodiščem oproščen. Porotniki so enoglasno zanikali vprašanje o umoru, vprašanje o ubodu pa so zanikali z 10:2 glasovoma. Sodišče je obtoženco takoj izpustilo na svobodo. Navzoči poslušalci, zlasti dame, so pravdorek in razsodbo pozdravili z velikim entuziazmom. Obtoženco so priredili burne ovacije.

Maurice in Lorin sta zrla v tožiteljico in toženko z globokim sočutjem in boleščjo. Simon pa je skušal ubežati pogledom Tisonke, ki se je z motnim očesom ozirala okolo sebe.

„Kako ti je ime, občanka?“ je vprašal predsednik mirno, udano mlado deklico, in ni mogel skrivati svojega ganotja.

„Heloisa Tison, občan.“

„Koliko si stara?“

„Devetnajst let.“

„Kje stanuješ?“

„V Rue des Nandièrs št. 24.“

„Ali si ti prodala občanu uradniku Lindeyu, ki ga vidiš sedeti tu na klopi, danes zjutraj šopek nageljčkov?“

Tisonkina hči se je obrnila k Mauriceu, ga pogledala in dejala nato: „Da, občan, storila sem to.“

Pri teh besedah je gospa Tison pogledala svojo hčer s strašnimi, izbuljenimi očmi.

„Ali veš, da je vsak teh nageljev vseboval papirček, naslovljen na udovo Kapet?“

„Vem,“ je odgovorila obtoženska.

Gibanje, izražajoče strah in občudovanje, se je širilo po dvorani.

„Čemu si ponujala nageljčke občanu Mauriceu?“

„Ker sem opazila na njem uradniško šerpo in sem domnevala, da je namenjen v Temple.“

„Kdo so tvoji sokrivci?“

„Nimam jih.“

„Kako, mar si sama zase skovala zaroto?“

Srbski Židje.

BELIGRAD 4. (Izv.) Židje v Srbiji so ustanovili poseben klub radikalnih srbskih Židov. Na ustanovnem občnem zboru so sprejeli tudi resolucijo, v kateri s pohvalo konstatirajo in priznavajo, da uživajo oni v kraljevini Srbiji pred zakonom in stvarno vse državljanske in politične pravice ter popolno ravnopravnost z ostalimi srbskimi državljani. V resoluciji tudi konstatirajo, da to priznanje ne gre kakoli posamezni srbski politični stranki, ampak celemu srbskemu narodu, ki mu je geslo: „Biat je mlo, koje vere bio“. Radikalni Židje so se nadalje izjavili o političnih stremiljenjih Srbije solidarne z vsem ostalim narodom.

Črnogorski begunci.

BELIGRAD 4. (Izv.) Listi javljajo iz Skoplja, da je skozi Skoplje v Carigrad potoval bivši črnogorski minister Ivanović z devetimi svojimi tovariši, ki so pobegnili iz podgorijske ječe „Josovače“, kjer so bili zaprti zaradi veleizdaje v znanem procesu bobnih atentatov. Begunce sta na potu spremljala dva turška častnika in eden zdravnik.

Velikanska povodenj v Ameriki.

NOVI-JORK 4. (Izv.) Povodenj reke Mississippi je zadobila katastrofalen značaj. Reka dan zadnem narašča in razdira vse rečne nasipe. Pol milijona ljudi v deltskem obrečju se nahaja v vedni smrtni nevarnosti. Povodenj se je razlila 80 km na okrog. Voda vleče seboj slamo, drevje, podira hiše in ruje drevje s koreninami. Železniške proge so razdrte. Mesta Kolumb, Memphis, Hickmann, Novi Madrid so pod vodo. V mestu Kolumbu stoji voda 17 čevljev visoko. Mesto Cairo je tudi pod vodo.

Meteorološki zavodi naznanjajo, da bo povodenj še pet dni naraščala. Škoda je sedaj še neprecenljiva, znaša več milijonov. Uničena je popolnoma spemladanska setev.

Prijeta anarhista.

CARIGRAD 4. (Izv.) Ruski anarhist Simon Ivanov in bolgarski ustaša Kerker sta bila danes aretirana v trenutku, ko sta hotela več bomb in 2 zaboja dinamita spraviti na tukaj vkrcani parnik avstrijskega Lloydja „Tirol“, ki v kratkem odpluje proti ruskim pristaniščem. Policija je pri obeh našla 9 bomb in 2 zaboja dinamita.

Deset let v Pragi.

II.

Namen društva je bil izražen v točkah društvenih pravil: 1) biti središče znanstvenega in družabnega življenja praških Slovencev, 2) razširjati občo duševno izobrazbo, 3) skrbeti za gmetno podporo članov in 4) društvo navaja člane k praktičnemu izvrševanju slovanske vzajemnosti. V to svrhu goji sistematične stike z vsemi Slovani, v prvi vrsti s Čehi ter proučava njih gospodarske, kulturne in politične odnose.

Da je skušalo naše društvo vestno izpolnjevati stavljeni si naloge, je videti že iz tega, da je imelo tekom 10 let 96 občnih zborov in 285 društvenih sej. Tudi posamezne točke je izvrševalo društvo jako vestno. Društvo je, kakor znano, priredilo celo vrsto veselik, ki so vse uspele jako častno, prirejalo je predavanja v informacijo češkimi gostom, člani so prirejali izlete v različne češke tovarne, v češka mesta in sodelovali so pri vseh vseslovanskih prireditvah v Pragi.

Razen tega si je društvo nabavilo knjižnico, ki šteje danes okoli 921 zvezkov, v društvene prostore je prihajalo 108 jugoslovanskih in 32 čeških in slovanskih časopisov. Pridno so delovali naši različni klubi, med katerim omenjam »Klub slovenskih tehnikov«, ki se je pozneje pretvoril v lastno društvo in pa lanske leto ustanovljeni »Klub slovenskih farmacevtov«, ki se je tudi vrgel na polje narodno-gospodarskega zblizanja s Čehi. Iz našega društva je izšla misel na ustanovitev Akademičnega krožka češke podružnice slovenskega planinskega društva, naši so bili, ki so ustanovili prvi slovenski narodni kolek.

Veliko je pridobil slovenski narod s tem, da so se naši člani zanimali za češko sokolstvo, proučevali veliko organizacijo češkega Sokola in jo praktično uvedli pri nas. S svojo vstrajnostjo so si pridobili priznanje in simpatije praškega »Sokola«, s katerim stojimo danes v pristrčnih stikih, tako, da imamo danes v Pragi »Slovenski Sokolski odsek«.

Kakor sinovi slovenskega naroda pa smo vedeli ceniti tudi zasluge raznih odličnih mož, ki so si jih stekli, bodi za naš narod, ali pa za uresničenje slovanske ideje sploh. In tako si je društvo izvolilo častne člane: pokojnega J a n a L e g o, gosp. drž.

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče biše.

(Le chevalier de Maison Rouge.) 60

Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal Aleksander Dumas star.

„Ne, občan predsednik, ničesar, razun, da bi bil storil obtožitelj Simon veliko bolj, ko bi se bil prej nekoliko poučil, predno je bil tako predren, da me je imenoval strahopetca in izdajalca.“

„Kaj praviš, kaj praviš?“ je ponavljal Simon z zasmehljivim glasom.

„Pravim ti,“ je odvrnil Maurice bolj žalostno nego ježno, „pravim ti, da boš takoj kruto kaznovan, ko zveš, kaj se zgodi.“

„In kaj se zgodi?“ je vprašal Simon.

„Občan predsednik,“ je dejal Maurice, „da bi bil odgovoril svojemu zoprnemu obtožitelju, s svojim prijateljem te vendar prosim, da se mlada deklica, ki so jo bili ravnokar prijeli, zasliši še predno bo govorila ta uboga ženska, ki so jo bili gotovo naučili, kaj naj izpove.“

„Čuješ, občanka?“ je vzkliknil Simon, „dejali so vendar, da boš krivo pričala.“

„Jaz krivo pričala?“ je dejala Tisonka, „oh, boš že videl, le počakaj!“

„Občan,“ je rekel Maurice, „iz usmiljenja ukaži tej nesrečnici, naj molči.“

„Ah, se bojiš!“ je kričal Simon, „se

poslanca prof. Hraskega, gosp. prof. Stritarja, g. prof. Chodounskega in našega velikega zaslužnega moža, gosp. ravnatelja in bivšega ljubljanskega župana Ivana Hribarja.

Ni manjše se ni zavedalo društvo tretje točke svojega programa. Ustanovilo si je podporni fond za svoje člane, založilo v njega pridruženje in razglednice in tako postalo mati podpornih fondov drugih akademskih društev. Razven tega je z jekleno vstrajnostjo pridobivalo podpornike za „Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi“.

Veliko se je ruvalo tudi proti naši „Iliriji“. Naše društvo so nekateri elementi hoteli uničiti, a vse zastoj. Narodni radikali so že 1. 1904 na vsak način hoteli zatreti „Ilirijo“, — a ni se jim posrečilo. Zvesti smo ostali svojim tradicijam, bojevali se bomo še naprej za naše ideje, vezala je člane društva ideja strpnosti in svobodomiselnosti, ki vpoštevata tudi tuje nazore, čeprav so različni v bistvu, ne da bi jih hoteli zakriti z istim skupnim imenom; veže nas skupna misel, da hočemo vsi dobro svojemu narodu. — Ta misel nas je družila doslej, ta nas bo vodila poslej.

S posebnim veseljem pa mi je zaznamovati korak, ki ga je storila „Ilirija“ pred petimi leti s tem, da je skupno z vsemi jugoslovanskimi akad. društvi (izvzemši narodno-radikalno društvo „Adrijo“) si najela skupno stanovanje, ki je postal nov resen faktor za uresničenje jugoslovanske ideje.

S ponosom gledamo na svojo desetletnico, na dobo, ki je rodila nešteto krasnih idej. S ponosom gledamo pa še tembolj, ker vidimo po preteku desetih let dozorovati najlepši sad svojega stremjenja, uresničenje češko-slovenske vzajemnosti na gospodarskem, kulturnem in političnem polju. Skrbeli bomo, da ta ideja ne ostane samo med akademsko mladino, ampak zanesti jo hočemo v vsako vas naše domovine.

Dolžnost moja pa je, da na tem javnem mestu izrazim kot predsednik p. vega slovenskega akademičnega društva v Pragi, v imenu vseh sedanjih članov „Ilirije“ in v imenu vseh svojih bivših kolegov, ki že delujejo med našim narodom, zahvalo narodu češkemu. Slovensko dijaštvo je prišlo v Prago, kjer upa doseči svoj najvišji ideal — uresničenje slovenske almae matris. Med nami, akademsko mladino, kakor tudi med najširšo maso našega naroda pa ostanejo v nezbrisnem spominu besede, ki jih je spregovoril naš ljubljani in od nas spoštovani rektor magnificus dvorni svetnik dr. Čelakovsky dne 30. novembra 1911: „Obljubljam vam, da bomo delovali na to, da postane naša češka univerza tudi mati bodoče slovenske univerze“. — Vemo dobro, da smo radi naših razmer prisiljeni, še dalje časa uživati gostoljubnost, daziljivost in naklonjenost češkega občinstva v Pragi a narodu češkemu ne izostane čez leto dni zahvala od strani vsega naroda slovenskega.

Našo desetletnico hočemo proslaviti v prospeh ubogih slovenskih dijakov in v korist naše šolske družbe. Ob tej priliki bomo zopet prosili pomoči in podpore pri vas, ki ste nam skozi 10 let pomagali, ob tej priliki se bomo vsi spominjali na celokupni narod češki, ki je v tem desetletju storil našemu narodu slovenskemu toliko dobrega.

Domače vesti.

Novi ravnatelj mestne bolnišnice. Prejeli smo: S posebno zadovoljnostjo sem čital Vaš članek o imenovanju dr. Gattorna ravnatelja glavne mestne bolnišnice. Če kedo, je dr. Gattorno sposoben za to, da vodi ta veliki zavod in sicer vodi tako, kakor se mora voditi bolnišnico, namenjeno tisočim in tisočim trpečih revežev. Veščak je dr. Gattorno, da mu ga ni para daleč na okolo. Energičen do skrajnosti in ob enem človekoljub.

Je sicer po mišljenju Italijan, a mi smo kljub temu zadovoljni z njim, ker je mož poštenjak tudi v narodnem oziru. Govori (zraven drugih jezikov) tudi slovenski, kar je nujno potrebno osobito pri bolnikih, ki ne razumejo drugih jezikov. Glede postrežnic bi toplo priporočali novemu ravnatelju, naj skrbi, da bo vsaj po ena v oddelku, ki bo mogla s slovenskimi, oziroma hrvatskimi nesrečniki govoriti v njih jeziku — česar do sedaj — žal — ni bilo.

Gospod doktor naj pomisli, kako hudo je bolnikom, ki prihajajo v zavod iskat tolažbe — zdravja, a se ne morejo potožiti nikomur — niti postrežnicam, niti mnogim zdravnikom, ker jih ne razumejo! In vendar vsi ti ljudje prinašajo lepih svot v blagajno uprave.

Kakor človekoljuba prosimo novega ravnatelja, da odpravi arogantno in žaljivo postopanje služabništva (od uradnikov dol) nasproti revežem, ki se morajo zatekati v ta zavod iskat si zdravja, ki je vsem narodom enako drago.

Predno zaključim te vrstice, naj navedem še slučaj, ki pokazuje dr. Gattorno

kakor pravega nepristranskega človeka. Par dni pred njegovim imenovanjem sem imel posla v njegovem oddelku uradu. Prišel je k njemu neki njega prijatelj in ga prosil, da bi glede neke bolnice dovolil malo izjemo. „Kakor človek“ je rekel dr. Gattorno, bi prav rad, srčno rad ustregel želji prijatelja — kot primarj pa ne morem, ne smem. Ako bi dovolil to vam, bi moral isto dovoliti slehernemu bolniku brez ozira na njega gnotno stališče. Ker pa bi s tem kršil disciplino in red, ne morem in ne storim. Jaz sem ustvarjen tako in tega se držim. Pred mano so vsi ljudje enaki!

Upajmo, da ponehajo mnogoštevilne pritožbe na to stran in da se dr. Gattornu posreči napraviti oni red, ki bi moral vladati v človekoljubnem zavodu.

Jezikovne razmere na tržaški glavni pošti. Prejeli smo: Pred par dnevi sem oddal na tukajšnji glavni pošti neko pošiljatev in doživel čudo, da službojoči uradnik ni vedel, kaj je to — Koroško!! Istodobno z menoj je bilo na pošti kakih dvajset drugih strank, ki so — izvzemši ene ki je oddala pošiljatev z nemškim naslovom, — oddajale pošiljateve s slovenskimi naslovi. In vendar poslujoči uradnik ni razumel jezika strank. Koliko časa bomo morali še ponavljati zahtevo, da na mestu uradnikov, ki prihajajo v neposredno dotiko s strankami, morajo priti le uradniki, ki so popolnoma vešč slovenskemu jeziku?

Konkurnca CM družbi. Z ozirom na notico priobčeno v „Edinosti“ dne 31. 3. t. l. pod zgornjim naslovom, prosim da blagovolite pojasniti sledeče:

Ne bom prigovarjal glede prvih odstavkov, ker to ne pripada meni. Kar pa je pisano v zadnjem odstavku, je tržaško mesto docela pretirano.

Ni res, da tržaški trgovci nočejo več kupovati CM. užgalic, ker da so predrage ampak res je, da jih ima vsaka narodna trgovina sploh vsi slovenski trgovci. Ni res, da so CM užgalice slov. družbe dražje od onih istrske družbe, namreč so ceneje.

Ni res, da se slov. užgalice prodajajo na drobno 4 vinarje dražje, ampak res je, da vsi, ali vsaj 99%, prodajajo po stalni ceni, in to vse vrste užgalic po 14 vinarjev zavoj. Morda le kateri (in ta gotovo ne naroden tobakarnar) bi se predznili prodajati po 16 vinarjev.

Na izborni organizaciji prodaje užgalic C. M. družbe za Istro ne dvomim; ampak fakt je pač vendar tale:

Länderbanka razpečava užgalice potom svojega tukajšnjega zastopnika. Največja odjemavca, (rekel bi) edina sta dva tukajšnja veletrgovca, in ta dva posredovalna trgovca šele razprodajata trgovcem v Istro in Dalmaciji.

Tu je vendar jasno dokazano, da to kar je Perdan pri CMD v Ljubljani, sta tu ta dva trgovca pri Istrski družbi. Razloček je sicer ta, da prvi je Slovenec, poslednja dva pa — nasprotno.

Ne prihaja mi niti na misel, da bi tu branil koga, ampak tudi krivica se ne sme delati nikomur. Kar se pa tiče one „Češke sirske“ in naših užgalic bi pa tudi jaz želel, da se zadeva razjasni, ker Družba gotovo ne bode imela vsled teh preprirov dobička.

Razstava slik in plastike (Salon d'Art) je odprta prvič na velikončno nedeljo in naprej vsak dan od 9—1 in od 2—5, Trg Goldoni 6. I.

(Umetne fotografije „Stara Praga“, umetna keramika.) Vstopnina 30 stot. Delavci in dijaki 20 stotink.

Izlet Hrvata v Gorico. Skupina Stros-mayerovaca odločila je, da na uskrni po, nedeljno priredi poludnevni izlet do Gorice odnosno do Solkana. Upozorujemo za to ovim putem na ovaj izlet sve Hrvate u Trstu, da se okoriste ovom prilikom oni, koji još ne vidješe ubavog gradića uz slovensku Soču.

Izletnici će odputovati izletnim vlakom južne železnice, u 2.20 popoldne, a iz Gorice se kreće natrag u 9.55. Vožnja stoji K 310.

Razpoložitev nove porotniške liste. V včerajšnjem „Osservatoru“ razglasa mestni magistrat, da je v smislu § 8. zakona z dne 23. majnika 1873. leta, drž. zak. št. 121 in z ozirom na postopek, ki je določen v §§ 6. in 7. istega zakona vsled vpisa v prvotni porotniški listi se ne nahajajočih oseb popravljena lista razložena na vpogled v predsobi občinskega sveta, v 2. nadstropju občinske palače in sicer od 4. do vštete 11. aprila t. l. vsak delavnik od 9. zjutraj do 2 popoldne, v nedeljo dne 7. in v ponedeljek dne 8. t. m. pa od 9 zjutraj do 12. opoldne.

Morebitne reklamacije rešuje občinska komisija, ki je v smislu § 11. imenovanega zakona poklicana za sestavo letne liste.

Železniški minister v Trstu. Železniški minister dr. baron Forster se je pripeljal včeraj zjutraj s prvim brzovlakom južne železnice v Trst in se je nato odpeljal z Lloydovim parnikom „Baronom Gautschem“ v Dalmacijo.

Desetletnica „Ilirije“ v Trstu. Slov. akad. društvo „Ilirija“ v Pragi proslavi svojo

desetletnico v Trstu in to meseca septembra. Društvo si je izbralo Trst za proslavo njega jubileja iz razloga, ker je večino svojih članov vzgojilo Primorčanov in pa, ker je bil prvi predsednik „Ilirije“ gospod dr. E. Stare, predsednik „Slovenske Čitalnice“ v Trstu. Pripravljalna dela so že pričeta.

Sabljaška tekma (Poul). (Dopis.) V svrhu pospeševanja sabljaškega športa se je vršilo dne 31. marca t. l. sabljaško tekmovalje sabljaškega odseka „Dalmatinskega skupa“ in „Turnverein Eintracht“, ki je silajno uspelo v vsakem pogledu. Jury (razsodišče) je bila sestavljena iz učitelja sabljanja obeh oddelkov, nadzornika policije in nadporočnika v rezervi g. Leopolda Thurnerja in c. in kr. poročnika bos.-herc. polka g. Kurovskega.

Sabljači obeh oddelkov so bili razdeljeni v dve skupini. V I. skupini so bili: gg. Bondy (T. V. E.), A. Mangold (T. V. E.), M. Stiglic (D. S.), dr. F. pl. Wolf (D. S.). V II. skupini: gg. L. Ch. Gemperle (T. V. E.), dr. E. Kvekić (D. S.), V. Pollich (D. S.), dr. A. Schellander (T. V. E.). V vsaki skupini so bili člani pomešani tako, da se je borila skupina I. proti skupini II. Rezultat borbe je bil ta, da je skupina II. dobila 9 zmag proti skupini I., ki je s 7 zmagami ostala premagana. Po zmagah v napadih je bil od skupine I. g. dr. pl. Wolff (D. S.) s 4 zmagami prvi, dočim je bil od skupine II. dr. Schellander (T. V. E.) s 3 zmagami drugi med vsemi sabljači. Od napadov s sabljo je posebno izkaktiti onega dr. pl. Wolffa (D. S.) z dr. Schellandrom, ki je nudil z ozirom na temeljito dovršeno šolo kakor tudi elegantno vodstvo sablje pravi užitek. Oba sta si pridobila priznanje vseh prisotnih.

Nadalje treba izkaktiti tudi g. dr. Kvekića, ki je s svojimi kretnjami noge, kakor tudi vodenjem sablje pokazal, da je dovršen sabljač.

Gospod Stiglic se je odlikoval v brzemu napadu in posebno v izvajanju izravnih udarcev. G. Stiglic, kakor tudi g. Mangold, Gemperle in Bondy so pokazali dovršeno šolo in točno napadanje z elegantnimi kretnjami, kar vse je predpogoj za nadaljne uspehe. Pri tekmovalju v fioretu med dr. Kvekićem in Mangoldom, kakor tudi med dr. Schellandrom in Gemperlem je bila podana taka spretnost z ozirom na dovršenost in lepoto kretenj, da je težko izkaktiti jo za vsačega posebej.

Končni rezultat je bila borba med g. Mangoldom in dr. Schellandrom, ki je završila z zmago Mangolda. Interesanten je bil napad s sabljo g. Pollicha in Mangolda, ki je izzval odobravanje občinstva. Vsi sabljači so pričali o izborni šoli in metodi g. Thurnerja.

Na koncu prireditve se je izvela tudi borba v boksanju med Pollichem (D. S.) in Riedlingom (T. V. E.), ki je bila spremljana s posebnim zanimanjem. Navzoči zastopniki novinstva, strokovnjaki na polju športa in posebno navzoči častniki so čestitali učitelju g. Thurnerju. Potem je bil skupen obed, na katerem je bilo izrečenih več zdravljc z željo, da bi nadalje skupno delovali na polju tega elegantnega športa. Učitelju g. Thurnerju je bil poklonjen časten dar.

Podpore za zboljšanje hlevov, svinjakov in gnojišč. C. kr. ministrstvo za poljedelstvo je kmetovalcem tržaške okolice dovolilo podporo v svrhu zboljšanja hlevov, svinjakov in gnojišč, ki se porazdeli v obliki več nagrad po 50—400 kron za pravilno napravo ali primerno preureditev gospodarskih stavb, izvršenih v zadnjih 2 letih pod gotovimi pogoji in po načrtih, ki jih je svoječasno tudi kmetijska družba razglasila v „Edinosti“ in „Primorskem Gospodarju“.

Prošnje za te podpore naj se vlagajo naravnost na c. kr. namestništvono svetovalstvo, ali pa potom naše kmetijske družbe. Pri sestavljanju tostvarnih vlog gre naša kmetijska družba prosilcem po možnosti na roko. Kdor torej želi podpore, naj se zgleda z zahtevanimi načrti pri kmetijski družbi v družbeni pisarni ul. Giorgio Galatti 14. II. Zadnji rok za vložitev prošenj je dne 30. aprila t. l.

Po dvestletni odsotnosti bomo tako srečni, da bomo videli našo umetnico gospo Danilovo zopet enkrat na našem odru. Ne pozabne so nam njene izborne kreacije, zato komaj čakamo, da doživimo izredni užitek na velikonočni ponedeljek, ko nastopi v „Toski“.

Težko in nevhvalno je bilo njeno delo v Trstu. Vendar je vztrajala na svojem mestu dve leti, a v tem času je veliko storila v prospeh našega gledališča. A če danes gledališče tako lepo uspeva, zahvaliti se moramo zato tudi njej! Vsak razsoden človek mora torej umeti, kolikoga pomena je bilo njeno vodstvo za naše gledališče.

Prepričani smo, da prihiti vsak, komur bo le možno, na velikonočni ponedeljek k „Toski“ v „Naradni dom“ pri Sv. Ivanu, kjer nastopi dična umetnica drage volje v korist družbe sv. Cirila in Metoda. Tem večja je tedaj naša dolžnost, da pridemo in ji izkažemo priznanje kakor umetnici in kakor rodoljubki.

Kot njen partner Scarpia, nastopi prezigodaj in prostovoljno vpokojeni prvi režiser

tržaškega slovenskega rednega gledališča, g. Jaka Stoka. Pač dovolj priporočila!

Tecaji za častnike trgovinske mornarice. V sredo, dne 10. aprila t. l., začne na navtični akademiji pouk v tecaju za poročnike in kapitane trgovinske mornarice. Vpisuje se v ravnateljstvu c. kr. navtične akademije. Kandidatom, ki stanujejo izven Trsta, dovoli naučno ministerstvo podpore, za katere je razpisan natečaj.

C. in kr. žrebčarna v Lipici in ozemlje, ki pripada k njej, ostane z ozirom na to, da se ne upoštevaljo specialni predpisi za avtomobilsko vožnjo, ki so bili svoj čas objavljeni, nadalje zaprta za avtomobilsko vožnjo.

„Slovian“ (mesečnik za književn., umetnost in prosveto) je v svoji 5 številki priobčil pesmi P. Goloba, ki ugodno spominjajo reflektivne lirike Jenkove, poedine pesmi B. Turasovića (psevdonomi znanega lirika, A. Gradnika itd. — V prozi se odlikuje črtica „Človek“; nje avtorica, ki se skriva za imenom „Kmetamarija“, obeta še mnogo. — Izmed člankov se nam zdi važen slovenski opis hrvatskega profesorja R. Koprinskega „Gradivo za zgodovino Slovencev“. V tej številki se končuje vrsta „Narodnih pravljic“, ki jih je zadnji čas priobčeval „Slovian“ — Ilustriral je vse pravljice Lj. Babića. Ilustracije presoja v posebnem članku prav pohvalno Saša Santelet opozarja na lepe klišee zagrebške „Dioničke tiskare“. — Listek ima poročila o slov. in srbohrvatskih knjigah, o glasbi, gledališču i. t. d.

Podpornemu društvu za slov. visokošolce na Dunaju so v času od 14. do 30. marca 1911 darovali: 150 K Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani, po 100 K dr. Vladimir Globočnik plem. Sorodolski, sekc. načelnik na Dunaju, povodom smrti svojega očeta, in Hranilno in posojilno društvo v Ptuj, po 20 K dr. Jos. Barle, c. kr. notar v Kozjem, mesto venca na krsto pok. g. vladn. svetn. Antona plem. Globočnika, dr. Fran Eller, c. kr. dvorni tajnik na Dunaju, tvrdka Uršič in Lipej v Brežicah, po 10 K Franc Sadnikar, trgovec z železnico v Celovcu, Peter Rehaček, Josip Sitter, dež. sodn. svetnik, dr. Srebre, em. odvetnik in posestnik in dr. Ljudevit Stiker, odvetnik, vsi v Brežicah, po 5 K Ivan Munda, c. kr. dež. vet. ref. v Ljubljani, Jože Tekavčič, okrajni sodnik, dr. Albin Česark, okrajni zdravnik, in Mihajlo Pintar, not. kand., vsi v Mokronogu, dr. Josip Kolšek, odvetnik, Laško, Alojzij Schweiger, lesni trgovec v Brežicah, tovarnar Perlmutter iz Trsta, notar dr. Fr. Horvat v Brežicah, Oton Balzer, ravnatelj pivovarne Laški trg, Anton Ivanetič, tajnik pri okr. glavarstvu, in gosp. Koropec, konc. praktikant, oba v Brežicah, po 4 K Ivan Vidmar, sodnik v Mokronogu, po 2 K Ivan Vidmar, trgovec, Jos. Boecio, trgovec, Jos. Agreš, sollicitator in Jos. Šetinc, koncipijent, vsi v Brežicah, po 1 K Marija Slanič, posestnica, Jos. Ferencak, trgovec, Fric Stumberger, davčni upravitelj, in posoj. tajnik gosp. Medved vsi v Brežicah. Skupaj 531 K, za katere se društveni odbor v imenu podpiranih visokošolcev najiskrenejše zahvaljuje. Zadnji izkaz darov se popolnuje z dostavkom, da je vladni svetnik g. dr. Primožič na Dunaju daroval 20 K v spomin pok. vl. sv. g. Antonu plem. Globočniku.

Nadaljni darovi naj se blagovolijo pošiljati na naslov: Dr. Stanek Lapa in e dv. in sodn. odv. na Dunaju I. Bräunerstrasse 10.

Odborova seja „Matica Slovenske“ dne 30. marca t. l. — Predsednik je pozdravil zlasti nova gg. odbornika, prof. Iv. Grafenauerja in dr. Janka Lokarja ter poročal, da se je udeležil umetniškega sestanka, ki ga je sklicalo „Splošno žensko društvo“, ter tam zavzemal stališče, da bi se slovenski obrazovni umetnosti najtrajnejše pomagalo, ako bi se v občinstvu zbudil smisel zanjo. Zastopal je nadalje Matico na Akademiji, ki se je dne 23. marca vršila v Zagrebu za 70 letnico prezidenta Srbske akademije znanosti, Stojana Novakovića in tajnikom M. Pugljem ter z g. Ev. Golarjem na skupščini Matice Hrvatske dne 24. marca (Matica Hrv. je svojo naklado za l. 1911 v 10 000 izvodih razpečala). — Poročilo o skrutinju volitev na glavni skupščini se je vzelo naznanje ter se je bivšemu odborniku g. dekanu A. Koblarju, ki je bil član odbora od l. 1890., izrekla topla zahvala; zahvala se je izrekla nadalje bivšemu odborniku g. S. Škerbincu.

Za predsednika je izvoljen dr. Fr. Ilešič za I. podpredsednika vitez Grasselli, za II. podpredsednika Ivan Sušnik, za blagajnika dr. Fr. Detela, za ključarja dr. L. Požar in dr. Fr. Zbašnik. — Izvršile so se volitve v knjižni, gospodarski, zemljepisni, tehniški, znanstveni, umetniški in narodopisni odsek. — Uredništvo Petruškinih pesmi „Po cesti stapi“ je prevzel g. Oton Zupančič, glavno uredništvo Letopisa pa predsednik. — Sprejeto je bilo za „Zbornik“ „Slovarsko gradivo s Tolminksega“ in obsežnejši povest A. Dolinarja „Tujski promet“. Sestava podrobnega programa za „Prevode iz svetovne književnosti“ se je odkazala knjižnemu odseku. Napisati je še uvod k „Zapiskom iz

Hočete imeti dobro obleko in po ceni?

Obrnite se zaupno v skla-dišče izgotovljenih oblek **Armando Levi**, Trst, ul. Carducci 32 vogal Santorio

mrtevga doma" (Dostojevski). — L. 1914, ob svoji 50 letnici, izda Matica posebno spomen-knjigo o svojem dosedanem razvoju ter priredi literarno izložbo; za privedev te izložbe je bil izvoljen poseben odsek s pravico kooptacije.

Iz Opčine. Tel. društvo „Sokol“, naznanja, da priredi na velikonočni ponedeljek prvi letošnji peš izlet Sežana-Dutovlje. Odhod točno ob 1 h. Povratek ob 8 h zvečer z vlakom. Zbirališče telovadnica.

Bratje, udeležite se tega izleta polnoštevilno! Dalje naznanja, da se je morala veselica, ki je „Sokol“ priredi skupno s pevskim dr. „Zvon“ preložiti iz raznih vzrokov na 14. t. m.

Veselica se bo vršila z istim sporedom in ob že določenih urah, stvar naj sprejme sl. občinstvo na znanje.

Igro v treh dejanjih „Stari Ilija“ uprizore v nedeljo dne 21. aprila t. l. pri Sv. M. Magdalenin spodnji v dvorani gosp. Antona Ciac (Kačun). Uprizoritev jo domači igralci, in sicer v korist tamošnje, CM podružnice.

Bližnja društva so naprosena, da to uprizoritev upoštevajo glede svojih prireditvev.

Naše gledališče.

Sezona našega gledališča konča programatično s celo vrsto prezanjivih večerov in izrednih predstav. K tem spada gostovanje več gostov v opereti in drami, celo nazadnje celnega ljubljanskega ensembela s slovensko noviteto.

Prva senzacija bo v teh praznikih. Vprizori se prvič eden iz največjih šlagerjev kralja vseh operetistov, Frana Lehár-ja, opereta

„Grof Luksenburški“.

Ime te operete, ki triumfalno hodi po celotni svet, je pač zadostna reklama, da se bo občinstvo zanimalo za to premijero.

Poseben čar daje tej premijeri gostovanje dveh znanih gostov, obeh stebrov ljubljanske operete, gosp. Ljubice Iličiča in g. Reziške Thalerjeve; k njima se pridruži še g. režiser Povhe. Zlasti omenjamo, da je uloga grofa Luksenburškega naravnost paradna uloga g. Iličiča.

Obe predstavi, v nedeljo in ponedeljek zvečer sta združeni z velikimi gmotnimi žrtvami. Občinstvo bo gotovo znalo ceniti dobro voljo gledališkega vodstva, ki je hotelo nuditi izredno krasno predstavo, kajti tudi drugače je poskrbljeno za najboljši uspeh te operetne novitete.

Zanimanje za obe predstavi je jako živahno, kar je pač naravno ob tako imenitnem zasledenju glavnih ulog.

Listke je že sedaj dobili pri vratarici „Narodnega doma“.

Tržaška mala kronika.

Tak lep vlom, pa je — fuč! V večerajšnji številki smo poročali na dolgo in široko o krasnem vlamu v stanovanje delotvornice v Lloydovem arsenalu, nekega Fr. Zadnikarja, v ul. dell' Istria št. 2 pri Sv. Jakobu. Ker je končno vsak časnikarski poročevalec tudi tako nekega Scherlock Holmes, trikrat bolj „kunšten“ kakor vsak oficijelni „inspektor Knax“, je seveda tudi naš poročevalec takoj po tem vlamu, pri katerem pa seveda ni bil navzoč, smuknil v sherlock-holmesovsko kožo ter stražil včeraj cel dan pred raznimi zastavljajnicami in drugimi takimi lokali, kjer jemljejo prstane in drugo zlatnino za dober denar v shrambo, da bi morda zapazil kaj sumljivega. Nekateri ljudje, ki se razumejo v to, so ga celo dolžili, da je perverzen človek, ker je s strahovito natančnostjo občudoval vse roke, kolikor jih je videl, seveda pa le z namenom, da bi zasledil kak ukraden prstan. Velik trud, in na, ta trud je bil ves zaman.

Iz vsega lepega vloma ni namreč nič, prav nič, kakor tudi ni nič z ukradenimi 3500 K in celim onim kupom zlatnine. France in Pierina Zadnikar sta namreč naša našega poročevalca in še druge oficijelne in neoficijelne Sherlocke pošteno potegnili.

Policija je seveda začela vsestranska poizvedovanja za ukradenimi predmeti, o katerih ni našla prav nobenega sledu, to se pravi, našla ga je, in ta sled ni vodil prav nikamor drugam, kakor v zastavljajnico, kamor pa niso nesli zastavljat zlatnine tatovi, temveč — Zadnikarica sama. Policija je namreč poizvedela, da sta Zadnikarja živela v zadnjih časih v velikanski stiski, kar bi bilo pač malo verjetno, če bi bila imela doma kar suhega denarja 3500 K, da sta dala v dolgih preko ušes in da nista imela prav nič, nič.

Z ozirom na te poizvedbe so ju začeli nekoliko temeljiteje izpraševati pri šentjakobskem komisarijatu in gospa Pierina se je končno tako zapletla v svojih izpovedbah, da ji ni preostajalo drugega, kakor da je odkritosrčno priznala, da je sama fingirala vlam.

Izpovedala je, da sta se nahajala v velikih gmotnih stiskah, da sta zastavila vse, kar se je dalo zastaviti, in da je pred par dnevi zastavila zadnji prstan, ki ji je še ostal. Izpovedala je nadalje, da je bila tisti večer, ko sta potem javila policiji „vlom“, s svojim soprogom v neki gostilni in da je okrog 11 ponoči odšla silno previdno, da ne bi je opazil kdo, iz gostilne v stanovanje, kjer je vse obrnila na robe, da bi bilo videti, kakor da so to storili vlomilci. Razrezala je celo žimnice na posteljah.

Zadnikar tajni celo stvar, trdeč, da ni nič vedel za vse to.

Policija je aretirala oba in ju dala na razpolago deželnemu sodišču.

„To zdravo ni, to dobro ni“, pravi neka pesem in nas v resnici cela ta stvar jezi, kajti prišli smo ob lep vlam, prišla je obenj tudi naša policija, ki bi bila vlomilca gotovo našla, kakor jih najde vselej, in to ne gre. V drugič se priporočamo vlomilcem, naj vlamljajo zares, ali pa nič; tako neusmiljeno vleči nas ni treba!

Goljufija pri maslu. Neka Antonija Čuk je že dalj časa sem kupovala vsak teden od 36-letne kmetice Marije Černigolje iz Ajdovščine po cele deže masla, ki ga ji je plačevala po dogovorjeni ceni, ne da bi bila tehtala blago, dasiravno je opazila mimogrede že parkrat, da je manjkalo nekaj masla.

Predvčerajšnjim je prinesla Černigolka zopet maslo, a Čukovka se je spametovala in je nekoliko natančneje pregledala dežo. In našla je, da je bilo na dnu deže nič manj kakor 5 in pol kg peska. Trpela je torej precejšnjo škodo. Ovadila je stvar policiji, in zgodilo se je, kakor pravi pregovor: dobra mera in vaga v nebesa pomaga, slaba pa v — luknjo.

Slovenski narod visoko spoštuje vsako osebo, ki je le v najmanjši dotiki s kakim c. kr. uradom, pa če je tudi to samo davčni „sekutar“. Poseben rešpekt pa ima pred možmi postavbe, katere celo nazivlja z lepim imenom „angelcevi varilci“. Kakor pa je videti, ta naš višek kulture še ni prišel do naših rodnih bratov v Bosni „srebrni“ in „kršni“ Hercegovini v zvezi s vsem okupacijam in aneksijam, če presojamo stvar po dejanjih in nehanjih dveh sivih sokolov iz Bosne srebrne in kršne Hercegovine, 28-letnega Sarajevčana Boža Sukalovića in 26-letnega Mostarjana Milja Ivaniševića.

Oba sta prišla v Trst „na premog“ in predsinočnjim sta se odpočivala po dnevtu in delu v gostilni „Alla città di Berlino“. Bila sta pa nekam prenavdušena in prišel ju je pomirit c. kr. redar, torej oseba, kateri gre po našem mnenju ves rešpekt. Sokola iz anektiranih dežel pa nista imela prav nič rešpektu pred njim in sta mu celo grozila z nož. In zgodilo se je potem, kar se sliši sicer malo čudno, je pa vendar res: „angelci varili“ so ju odpeljali v — pekel v ulico Tigor.

V isti gostilni je bil predsinočnjim tudi aretiran neki Stojan Meničev, tudi premogar, a iz Hrvatske, ki je igral z nekim Nikom Militičem, neko prepovedano igro in pri tem tudi pošteno goljufal, kar pa je Miletič opazil. Skregala sta se in Meničev je potegnul iz žepa nož ter hotel z njim udariti Miletiča. V zaporu mu menda kaj takega ne pride več na misel.

Zaradi ljubega kruha. 22-letni brezposelni natak Martin Keršan iz Rovinjskega Sela, ki stanuje v ulici Punta del Forno št. 11, je na vsak način skušal izpodrinuti natakarja Josipa Štublja v gostilni „All' antico Bartololungo“ v starem mestu. Poskušal je to z raznimi izzivanji in zbadanji, a načrt se mu ni posrečil, kajti Štubelj se ni zmenil za njegova zbadanja. Keršana je to seveda strahovito pogrelo in začel je Štublja pretiti, da ga ubije.

Predsinočnjem je prišel zopet v imenovano gostilno in je zopet zagrozil Štublju: „Sedaj grem domov, vzamem revolver in te ustrelim!“ Ker se pa dandanes ne ubljajo še ljudje, kakor muhe, so Keršana odpeljali tja, kjer ni muh, vsaj sedaj še ne!

Poizkušeni samoumor. Predvčerajšnjo noč je izpila neka 21-letna Katarina Zelović, stanujoča v ulici Crosada št. 12 doberšen požirek octove kisline. Poklicani zdravnik rešilne postaje ji je podal prvo pomoč, potem pa so jo prepeljali s Trevesovim rešilnim vozom v bolnišnico.

Umrla je v mestni bolnišnici ona 16-letna pestunja, Celovčanka Ana Kaučičeva, ki je s samomorilnim namenom pred nekaj dnevi zaužila dve sublimatovi kroglici.

Regnikoli med seboj. V ulici Rena 9 stanujoči 19-letni zidarski podajatelj Giuseppe Marsali iz Urbina v Italiji se je pri delu nekaj spril s svojim tovarišem. Ker mu seveda ta, neki Giovanni Scaccio ni molčal, je pograbil Marsali drug „argument“, namreč zidarski korec, upel z njim svojega ljubega rojaka po glavi ter mu prizadel rano, ki je dolga nad 10 centimetrov. Ranjenca je obvezal zdravnik rešilne postaje, ranitelja pa policaj in ga odpeljal s seboj.

POHIŠTVO

SOLIDNO : ELEGANTNO
PO ZMERNIM CENAM
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje gospoda dr. a C. Krasser-ja, KLOSTERNEUBURG

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Zahvaljujem se Vam za polzkusno pošiljatev *Železnatega Kina-vino Serravallo* (Vino di China Ferruginoso Serravallo) in moram potrditi splošno pohvalo, ki so mu jo dali vsi zdravniki. Bolniki prav radi jemljejo ta izdelek, ker jim jako koristi. To vlna je pravi blagor za trpeče človeštvo.

Klosterneuburg, 28. novembra 1909.

Dr. KRASSER.

Novi dohodi za pomlad in leto!

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici

naznanja slav. občinstvu, da je preskrbela svoje prodajalne:

v TRSTU, Via Barriera vecchia 38 in Via del Rettori 1 in
v GORICI, na Starem trgu 1 (na vogalu Rabatišča)

s svežim poletnim, črnim in barvanim obuvalom ličnega kroja in dela
ter finega in t. pežnega usnja.

Hans Schmidt

zobotehnik

TELEFON
št. 1085.

TRST
ul. della Zonta št. 7. I.

1905

Pisarna

dr. Černe-ta in dr. Mandiča

v Trstu, ulica della Zonta 9

(Telefon št. 17-66)

sprejme takoj
veščega pisarniškega
uradnika

Zaloga mineralnih vod
vsake vrste

ANGELO DEVETAK - TRST
ulica Acquedotto št. 18. Telefon 14-48.

ZALOGA:

Kalsdorf, Radein

Rogatec Ltd.

Pomlad 1912!

Velik, nov dohod najnovejših vzorcev

čevljev „KOBRAK“

za gospe, gospode in otroke.

Zelo ugodne cene.

Zelo ugodne cene.

Nova čevljarnica O. GASPARI, Korzo 6.

Vsem : gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORIJO

edino pristni. po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

v korist družbi sv.
Cirila in Metoda

Koledar in vreme. — Danes: Veliki petek, Vinko. Dušica. — Jutri: Velika sobota, Sikst papež.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 11,2 °C. Vreme včeraj: jasno, hladno. Zmenj vetrovi.

Vremenska napoved za Primorsko: jasno. Neizpremenjena temperatura. Lokalni vetrovi razne brzine.

Nar. del. organizacija.

Izlet NDO v Škedenj se bo vršil 14. aprila t. l. Delavci, agitirajte že sedaj, da bo udeležba častna!

— Delavci tehničnega zavoda pri Sv. Marku so vabljeni na shod, ki bo danes, petek, 5. t. m. ob 6. uri zvečer v prostorih NDO pri Sv. Jakobu. — Delavci! Ali ne vidite, s kakšno vnetostjo so se lotili organizacije tovariši v zavodu pri Sv. Andreju? Zdravite se tudi vi in jih posnemajte! Prilite na jutranji shod v velikem številu!

DAROVI

Povodom jubilejne zbirke v proslavo 25-letnice ženske podružnice sv. CM v Trstu in njene soustanoviteljice gospice Milke Mankočeve so darovali v korist družbe sv. CM v Ljubljani:

Drugi izkaz pole g.e. Eme Bartel

Viktor Kalister	K 40
Dr. Krstulović	K 10
Dr. F. Brnčič	K 15
Bohinec	K 11
I. Gorenjc	K 8
Nicef. Stepančič	K 8
I. Gorup, zastopnik prve češke	K 15
Nemo	K 5
Nemo II.	K 5
Iv. Bandel	K 5
Dr. I. Martinis	K 20
Skupaj	K 142

Neimenovani daruje:

Moški podr. C. in M.	K 100
Ženski	K 100
Dijaškemu podr. društvu Trst	K 100
Pazin	K 150
Trgovski šoli, Trst	K 150
Učiteljsk. društvu za Trst in okolice	K 50
ličo za šolske knjige	K 150
Dramatičnemu društvu, Trst	K 50
Podr. planinskega društva Trst	K 50
Podr. Glasbene Matice, Trst	K 100
Akad. ferjal. društvu „Balkan“	K 50
Za dijaka P. v roke gosp. Ferd. Starca	K 50
Za nekega revnega dijaka v roke gosp. L. Modica	K 100
Skupaj	K 1000

Čast takim „neimenovanim!“ Denar hrani gosp. Jernej Pir.

— Šentjakovski Ctr.-Met. podružnici so darovali, ker se je mesec spremenil 1. in ne 2. aprila, kot je trdil g. D. Sulčič: g. A. Justina Sulčič 1 K, g. A. Mrakovčič 2 K, gosp. A. Trojanšek 3 K. Denar hrani odbor.

Vesti iz Goriške.

Iz Gorice. Gospod urednik! Dovolite še malo prostora v ohrambo na osebne napade v „Soči“? Znano je, da „Soča“, ko se je koga lotila, ga ne pušča več tako iz lepa iz rok. Imenovala me je lažnika in bil sem prisiljen, jej dokazati, da nisem lažnik; to jej seveda ni prijetno. Zato naj bi pomagal iz zadrege osel, s katerim me je počastila! Priznavam, da sem za take stvari nezrel „fantiček“, ker, kar se tiče žaljenja, se res ne morem meriti z — zreli mi možmi okoli „Soče“!

V reči take vrste, kakor tudi v ožje slovenske v Gorici naj se nikar ne utikajo ljudje, ki jih ne razumejo. Vse je nesmiselno, vse škodljivo, kar ni prišlo od „Soče“. Saj opravimo že mi v Gorici, kar je treba! (Ko jo pa zafuramo, že pridejo na pomoč in neumni Tržačani! Ur. „Ed.“) Če treba komu kaj povedati v javnosti, že povemo mi!

Tako modruje „Soča“, ki bi torej hotela imeti monopol javnega mnjenja, in ki grozi, da bo drugi dopisniki drugače postopala. Prav radoveden sem, v čem obstoji ta „drugače“? Na vsak način se nadejam, da se sedanji dopisnik „Edinosti“ ne zboji te grožnje. Sicer naj pa „Soča“ nikar ne natveza vseh dopisov onemu dopisniku, kakor je to delala nasproti meni. (Mi bi rekli: Naj „Soča“ ne stika za dopisniki; kdaj smo mi vpraševali, kdo je pisal to ali ono v „Soči“? (Ur.) „Soča“ očita uredništvu „Edinosti“ tudi, da pretvarja dopise v škodo njej in napredni stranki. Temu nasproti moram najodločneje izjaviti, da, kar se tiče mojih dopisov, je nasprotno resnica, da mi je namreč uredništvo odpisalo že marsikako „Soči“ naperjeno ost! A cut in the wood! Pa brez zamere!

Bivši goriški dopisnik.

Op. uredništva. Dal smo mesta še temu dopisu, s čimer je za nas polemika s „Sočo“ zaključena.

Iz Gorice. V zadnjih časih je bilo večkrat pisano v „Edinosti“ in „Soči“, da trgovine v Gorici pešajo. Res je, da so od tedaj, ko se je odprla železnica, deželani, posebno iz Tolminkskega okraja, začeli naročati blago direktno iz Trsta. Ali po mojem mnenju je za nazadovanje obrti v Gorici še drug vzrok.

Koristno bi bilo, da bi se medsebojno bolj spoznavali. Mnogokateri slovenski trgovci je premalo ugleden. Videl sem že več slučajev, ko je obrtnik ali posestnik z dežele pozdravil na ulici slovenskega trgovca, a se poslednji skoraj odzval ni, ali pa malo pomrmral in šel naprej. S tem si trgovci ne pridobiva ugleda pri slovenskem obrtniku ali kmetu, ampak ravno narkobe. Tako, da zahajata obrtnik ali kmet raje v laške trgovine, kajti, čim je laški trgovec zagledal in spoznal kmeta iz okolice, ali tudi iz hribov, ga prijazno pozdravlja. Oča dober dan, kje ste ga bili, kaj boš te kaj kupaval, pojde te ga v moja butega, mam dobro blago in dober kup. Tudi tedaj, ko kak tak slovenski trgovec prihaja na deželo, ne skuša priti v prijazno dotiko z ljudstvom.

Ne pravim, da so vsi goriški slovenski trgovci taki, ali je takih. Poleg drugih je tudi ta vzrok, da kaka slovenska trgovina ne uspeva.

Če si pa je kak našinec pomagal s svojim trudom, da mu gre trgovina dobro, potem pa se rada pojavlja nevošljivost med rojaki samimi. Skrbeti, skrbeti in delati je treba in z ljudstvom biti, da bo tudi ljudstvo z nami. Tako je!

Vesti iz Istre.

Ministri v Primorju. Notranji minister dr. Heindl, minister javnih del Trnka in ministra I. s. pl. Korytowsky in vitez Abrahamovič so včeraj dospeli v Opatijo. Poljedeljski minister dr. Braf se je nastanil v Lovranu.

Nabiralniki ženske Ciril-Methodove podružnice v Kozini imeli so zadnje tri mesece sledeče prispevke: v Kozini: restavracija „Ilija“ K 1104, hotel „Kozina“ K 191, hotel „Adrija“ 40 stot, gostilna „Dobriča“ K 126, gostilna „Čebohl“ K 167; Krvavi potok, gostilna Žerjal K 2—; Redik, gostilna Race K 1—, trg. „Čeh“ K 634; Slope, Počkaj 30 stot.; ostauk blagajne K 30—. Skupaj K 5592.

Na prodaj je po ceni 5 vrtnih svetilk za cerkvi v Rojanu. 749

Prodaj se izgotovljeno kuhinjsko pohištvo po nizki ceni radi malega prostora. Ulica Miramar št. 21. mizarstva delavnica 742

Soba z dvema posteljama se takoj odda. Via Barriera v. ch. št. 22, IV. nad. 777

Gramofoni znamke „Angel“ izbor slovenskih in arbsko-hrvatskih samo v trgovini Zanetti Ulica Cavana 6. 639

Cenj. odjemalcem In prijateljem uljud o namnanjam, da preselimo svoj gostilno „PRI VPAVCO“ iz ulice Industrija 5 v nov lokal v ulici Giuliani 32. Z odložitvijo Fran Štrancar. 701

Priporočam slavnemu občinstvu najfinjše prašne in graške gnjati po najnižji ceni. Dobivajo se v trgovini s prekajenim mešom in buštom: Ivan Suban, Caserma 13. 744

Vinrška in gospodarska zadruha v Dornbergu pri Gorici ima na prodaj veliko množico bektolitov dobrega, togega vina. Cena od K 56—60. Na zahtevo se pošljejo vzorci. 738

Žalosti potrjim srcem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancom, da je danes preminula naša ljubljena hčerka

DANICA

Pogreb zemskih ostankov nepozabne pokojnice bo v soboto dne 6. t. m. ob 9^{1/2} uri zjutraj iz ulice della Stazione št. 8 v cerkev Sv. Antona novega.

TRST, dne 4. aprila 1912.

Družina Gombač.

Obrtnijsko društvo pri Sv. Mariji Magdaleni spodnji

registrovana zadruga z neomejeno zavezo vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 21. aprila 1912. ob

10. predp. v društvenih prostorih

po sledečem dnevnem redom:

1. Odobrenje računov za leto 1911.
2. Volitev načelstva in nadzorstva.
3. Razni nasveti in predlogi.

Pri Sv. Mariji Magl. sp., dne 3. aprila 1912.

Načelstvo.

Bureau de Commerce

Trst, ulica Nuova št. 45

izposluje

posojila od 50 do 10.000 kron

: proti povračilu na obroke:

tudi brez porokov

V dobroznanih in izbornih pekarnah in sladčičarnah

JOSIP PAHOR

TRST, ulica Madonna 39, ul. Giuseppe Parini 12 (ogel ul. G. Vasari) in v ul. S. Marco se dobiva o priliki velikonočnih praznikov velika izbira maslenega kruha (pince), izgotovljenega s finim, naravnim maslom. Raznovrstne presnice. Pecivo sesprejema ob vsaki uri. — Specialiteta: vino in likerji v steklenicah.

„TRIBUNA“ „SPLINDA“
najlažja dvokolesa amerik. tipa so došla v velikanskem številu v G. rico, Stolina ulico 2-4.

Za Velikončne praznike
— kupujte —
praške in graške gnjati
v trgovini s prekajenim mešom in buštom
Via Carlo Ghega 8.
Prodaja se od 1^{1/2} do 6 kg.
JAKOB VOLPIN.

Radi preselitve
je na prodaj vse obstoječe blago v trgovini
VALERIANA POKUSTA Jun.
ulica S. Antonio 2
po nižjih cenah. — IZBOR predmetov za gospe in gospode, kakor tudi umetnin in galanterij.

Zaloga vina in olja
lastnega izdelka iz svojih posestev v okolici Poreča v Istri.
Prodaja po zmernih cenah v bivši kleti gosp. Sicherle v Gorici, ulica del Teatro št. 20. — Priporočila se
Ivan Stanloh.

Posebna strojna peč (Rohland)
v kateri se peče maslen kruh in presnice po zelo zmernih cenah. Prodaja moke I. vrste za različne sladčice po 20 do 36 vinarjev kilogram.
Franja Pestelj, ul. S. Marco 17.

Hans Scheidler
zobotehnik
bivši: prvi zobotehnik
Dr. Ferdinanda Tanzer
Sprejema od 9—1 in od 3—6.
Trst, Piazza C. Goldoni št. 5. II.

Vek. Petrovčič
čevljarski mojster
Trst, ul. Barr. vecchia 40.
Zaloga izdelanih domačih čevljev.
Sprejemajo se naročila po meri.

R. Gasperini, Trst
Telefon št. 1974. SPEDITER Via Economio št. 10
Prevozno podjetje
s. kr. avstrijskih drž. kolonizacije 2051
Sprejme razcarinjane kakoršnegasibodi blaga iz mitale, dostavljanje na dom.
POŠILJATVE, POTEGA KOVČGOV. NAJDOGODORNEJŠE CENE.
Zastopstvo trvdke „CEMENT“
Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spiljetu.
PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

Kron 6200!!
AUTOMOBILI FORD 1911
Največja tovarna avta. Izdelovanje letna 40.000 avtomobilov tipa CHASSIS 20 HP šestih raznih tipov kočij. Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in natekonostnejša, kar jih obstoji. — GENERALNI ZASTOPNIK
ANTON SKERL. TRST
Piazza Goldoni 10—11, Tel 1734
Velika centralna garaža, ulica del S. Marko 16, vogel ulice Boscovicha
TELEFON 2247. STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanke).
Avtomobili na posodo po zmerni ceni.
Varevo in vzdrževanje avtomobilov. — Solidna postroja.

„Framwallis“
krojač
Priporočila se slavnemu občinstvu
TRST, ul. Tor. S. Piero 4.
Izdeluje obleke iz anglijskega blaga po dnevniški modni kroji od 40 K dalje.
(Konec ul. Boscovicha)

GOSTILNA N. D. O.
v Trstu, ulica Carradori št. 18
ki jo sedaj vodi g. HENRIK KOSIC je popolnoma na novo preurejena in po najmodernejšem slogu slikana. Točijo se različna pristna vina. Ob vsakem času se dobijo gorka in mrzla jedila.

Alojz Boik
Trst - ulica Belvedere št. 3 - Trst
Trgovina delikates,
kolonialnega blaga in jestvin vseh vrst. Blago vedno sveže in prve vrste. Razpošilja se tudi po pošti in dostavlja na dom

Očali
najboljše vrste, bogata zaloga, od 70 vin. naprej. Čudeži!
„Hervella“, ul. Barriera 19
Gramofoni in plošče.
Velika zaloga plošč s slovenskimi komadi od K 2— naprej

Bogomil Pino
ur ar in zlatar
Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13
nasproti cerkvi sv. Antona novega
Bogat izbor ur vsake vrste, kakor tudi uhano, prstanov s dijamanti in brez dijamantov, ženske verižice, zlate in srebrne za moške, vse po konkurenčnih cenah